

Zatôichi

Yönetmen: Takeshi Kitano

Senaryo: Takeshi Kitano, Kan Shimosawa

Oyuncular: Takeshi Kitano (Zatôichi / Ichi), Tadanobu Asano (Hattori Genosuke), Yui Natsukawa (O-Shino)

2003 / Japonya / Japonca / 116'

Zatoichi (*Zatôichi*, 2003) ilk bakışta kör bir kılıç ustasının hikayesi olmakla dikkat çekiyor. Ancak ana karakterin yaşantısı yavaş yavaş izleyiciye aktarılırken hikayeye dahil olan diğer karakterler ve birbiriyle keşişen hikayeler, olaylar zincirine nihai seyrini veriyor. Kör bir gezici masör olarak tanıtılan *Zatoichi*, kendi hesabının peşinde koşarken hikayesine aynı Yakuza grubundan dertli Oeme ve kumar düşkününü yeğeni, anne-babasının öcünü almak isteyen geishalar, karısının tedavisini sürdürmek isteyen ve bu yüzden Yakuza grubunun koruması olan Hattori ekleniyor. Gizemli Yakuza dünyasının kapılarını aralayan yönetmen, karakter tanıtımı ve olay işlemede öylesi bir ustalık sergiliyor ki film size başka bir dünyayı olduğu kadar başka bir dönemi de başarıyla anlatabiliyor. Bu dünya geleneksel *Zatoichi* hikayelerinin tüm unsurlarını içeriyor aslında: kılıç savaşları, Yakuza kutuplaşmaları, haraçlarla büyüyen iyi-kötü uçaşması, oç alma savaşı... Tüm bu olaylar geleneksel Japon evlerinde birbirinden bağımsızmış gibi ilerlerken bir bütünü parçalarını da oluşturuyorlar.

Film, yönetmenin tüm dünyada beğeniyle izlenen başarılı Yakuza gangster hikayelerinden. Kitano'nun özel olarak *Zatoichi*'yi genel olarak Yakuza filmlerini başarılı anlatmasını sağlayan unsurlar bu filmde de önem taşıyor. Kendi kültüründen bir hikayeyi ele alan yönetmen, günümüz teknoloji Japonya'sına kendi içinden ama uzakta görünen bir hikayeyi anlatmakla izleyicisini gafil avlıyor. Kitano bu hikayeye son olarak bir de kendi dokunuşunu ekliyor: Geleneksel Yakuza hikayesi geleneksel Yakuza melankolisinden alabildiğince arındırılıyor ve yer yer mizahla harmanlanmış bir film ortaya çıkıyor. Öyle ki film Japon kültüründe hiç de yeri olmayan bir dansla bitiriliyor ve melankolinin uzağındaki mutlu sonun altı iyice çiziliyor.

Zatoichi'yi diğer gangster filmlerine nazaran ayrıcalıklı kılan bir diğer özellik de, yönetmenin sinemasında önemli yeri olan zıtlıklardan bolca yararlanması. Filmin ana karakteri kendi başına bir zıtlığı temsil ediyor: Kör bir kılıç savaşçısı olan *Zatoichi* film boyunca tüm düşmanlarını teker teker alt ediyor. İlk etapta kumarbaz yeğen olarak tanıştırdığımız Shinkichi zamanla *Zatoichi*'nin en büyük ortağı oluyor. Bu zıtlıklar kimi zaman düşündürücü komedi unsurlarıyla da birleşiyor. Gözü görmeyen *Zatoichi*'yi yerdeki taşa takılmaması konusunda uyarın Shinkichi tam aynı noktada ve kısa zaman arayla taşa takılıyor. Yönetmenin başvurduğu zıtlıkların bir diğer faydası da karakterlerde uçaşmayı engellemesi oluyor. Aynı karaktere birbirine zıt özellikler yükleyen yönetmen, onları siyah-beyazlıktan uzaklaştırıp gerçekliğe yaklaştırıyor. Bu durum, özellikle böyle bir dönem filminde hikayenin epik yapaylığa kaçmamasına yardımcı oluyor. *Zatoichi* bir kahraman, kararlılığı ve Yakuza becerileriyle başarılı olmasını becerebilen bir savaşçı; ama biraz kumar düşkününü. Her ne kadar işitsel uyarana geliştirdiği hassasiyet sebebiyle zarları dinleyip sonucu öngörerek oynadığı bahisleri kazansa da en az kumarbaz diye anılan Shinkichi kadar kumar oynayabiliyor.

Geleneksel bir hikayeden yola çıkan yönetmen hikayeyi karşıtlıklar, zıtlıklar ve ince bir mizahla örüyor. Böylelikle aksiyon dolu bir hikayeyi minimal bir tarzla anlatabiliyor. İlk sahnede geniş bir planda tek adam imajıyla duran *Zatoichi* son çekimde yüze yakın planla gösteriliyor; ama bu durum onun öneminin arttığını göstermenin ötesinde sıradanlaştığını ortaya koyuyor. *Zatoichi*, savaş filmleri seçimizde Kitano'nun bol dönemeçli ve çok katlı labirentvari bir binayı andıran sinema stiliyle ayrıcalıklı bir yerde duruyor.

Nermin Taşkale